

Μια πυγολαμπίδα στο σκοτάδι του ολοκληρωτισμού

Στον παράδεισο της Βόρειας Κορέας ακόμα και οι απλοί άνθρωποι πρέπει να αντιμετωπίσουν το τέρας της πιο διεστραμμένα αυταρχικής ηγεσίας που γέννησε ο μοντέρνος κόσμος

Από τον
ΔΙΟΝΥΣΗ ΜΑΡΙΝΟ

Από τις παγωμένες στέπες στο «Αρκαπέλαγος Γκουλάγκ» του Αλεξάντρ Σολζενίτσιν έως τις «Ιστορίες από την Κολιμά» του Βαρλάμ Σαλάμοφ και από το «Ημερολόγιο ενός κρατούμενου» του Μισαχάρντο Ουλι Σλάχι έως την «Καταγγελία» του Μπαντί, η απόσταση που χωρίζει τον πολιτισμό από την αποκλίση είναι ελάχιστη. Όπως έλεγε και ο Βερνάρδος του Κλερβό: «Ο δρόμος προς την Κόλαση είναι στρωμένος με καλές προθέσεις». Εν προκειμένω: με ιδεολογικές προθέσεις. Είτε πρόκειται για την πρώην Σοβιετική Ένωση, είτε για τις φιλακές στο Γκουαντάναμο, είτε για τη Βόρεια Κορέα, το φάντασμα του ολοκληρωτισμού στέκει πάνω από τα ανθρώπινα και τα ζωορρήνια.

Για την παγκόσμια κοινότητα, ο Κιμ Γιονγκ Ον είναι μια φαιδρή φιγούρα, ένας μικρός δικτατορικός που ακκίζεται με αγενή και απάνθρωπο τρόπο αδιαφορώντας για τα δεινά που έχει επιφέρει στους κατοίκους της Βόρειας Κορέας. Ο απομονωτισμός της χώρας, απότοκος της βραδύτητας του ηγέτη της, και η τιμωρητική οργή που έχει υποκαταστήσει το Δίκαιο, δεν θα πρέπει να περνούν απαρατήρητα. Μα, ακόμη κι αν συμβαίνει, πάντα θα υπάρχουν φωνές μέσα στο βαθύ σκότος να μας θυμίζουν πως ο κομμουνιστικός παράδεισος που επαγγέλλεται ο Ον (εδραιωμένος από τη φαντασία του «Μεγάλου

Ο Κιμ Ιλ Σουγκ και οι πιστοί του, εικόνα σοσιαλιστικού ρεαλισμού. Στην κομμουνιστική Βόρεια Κορέα πρέπει να γίνεται σε κάθε γεύμα «ευχαριστία» στον «αιώνιο πρόεδρο» του έθνους, ακόμα και μετά το θάνατό του στις 8 Ιουλίου 1994

λου Ηγέτη» Κιμ Ιλ Σουγκ) δεν είναι τίποτα περισσότερο από στυγνή κατάληψη κάθε δημοκρατικού θεσμού, ανθρώπινης αυτοξίας και πολιτισμικής κατάκτησης.

Κρυμμένος

Ο συγγραφέας της «Καταγγελίας» είναι καταδικασμένος να μείνει στην αφάνεια, η μαρτυρία του όμως, μέσα από το κολαστήριο της Βόρειας Κορέας, είναι μια εξαγνιστική αυτοθυσία. Το όνομά του είναι άγνωστο για προφανείς λόγους. Κάποιο από άκρα μυστικότητα, κατάφερε να περάσει τα διηγήματά του στη Ν. Κορέα και από εκεί σε όλον τον κόσμο. Το Μπαντί είναι ψευδώνυμο και σημαίνει «πυγολαμπίδα». Οντως, αυτό ακριβώς είναι: ένα ισχυρό φως μέσα στο έρεβος. Αρκητό, όμως, για να αποδείξει ότι η απελπι-

ομένη απομόνωση ενός ανθρώπου, οι συνθήκες τρόμου και ανημποριάς στις οποίες έχει καταδικαστεί έρμηκην, δεν είναι ικανές να οσηπάσουν τη λάμψη του.

Ο Μπαντί έχει βιώσει, όπως και όλοι οι πολίτες της Β. Κορέας, τα σφοδρά επίθετα της δικτατορίας υπό το πρόσχημα του κομμουνισμού. Αν και εργάτης, από πολύ νωρίς φάνηκε η κλίση του στη λογοτεχνία. Τα διηγήματά της «Καταγγελίας» δεν θαυμάζονται μόνο για τη μυθοπλαστική τους αριότητα και το ύψος τους (αγανάκτηση καρκελυμένη από πηγαία ούτρα), αλλά κυρίως για το γεγονός ότι είναι η κραυγή ενός ανθρώπου υπό ιδιότητα κράτητος, ένας βολβός θύμησης για το τι περνάει η χώρα του, ένας ισχυρός άντμος που μεταφέρει την αποφορά των Κιμ. Ηρωες είναι άνθρω-

Bandi, «Η καταγγελία», μετάφραση: Βασίλης Κιμούλης, Εκδόσεις Παπαδόπουλος, Αθήνα 2016, 256 σελ.

ποι απλοί, καθημερινοί, εκτοπιζόμενοι στο βασίλειο του παραλόγου, φοβιζόμενοι ακόμη και από τον ίσκιο τους. Από πάνω τους στέκουν «ισόαν απειχθή σκάδρα»- οι κομματικοί μηχανισμοί, η περφόβητη Μπάομπου (Υπηρεσία Πληροφοριών), οι καταδότες, η βία, οι εκτοπισμοί και ο πλήρης εξανδραποδισμός. Στην πραγματικότητα βιώνουν μια δυσιστία από την οποία δεν μπορούν να ξεφύγουν παρά μόνο αν καταφέρουν να αποδράσουν από τη χώρα τους.

Νικητής ο φόβος

Μια φρελιά-θουαρός, συνώνυμη της προόδου, γίνεται βρόχος για έναν ευπειθή άνδρα που κάνει το παν για να ευχαριστήσει την κομματική νομνηκλατορία. Το πορτρέτο του Μαρι και του Κιμ Ιλ Σουγκ στην κεντρική

πλατεια της Πιονγκγιάνγκ τρομάζουν ένα παιδί με αποτέλεσμα οι γονείς του να καταχωρούνται ως αντιδραστικοί. Ένας άνδρας περνάει τα πάνδεινα για να μπορεί να πάρει άδεια να επισκεφθεί την ετοιμοθάνατη μητέρα του. Μια γυναίκα παίρνει αντισυλληπτικά για να μη γεννήσει ένα παιδί καταδικασμένο εξ αρχής σε απομόνωση. Φευ, οι γονείς του θεωρούνται από τους κομματικούς μηχανισμούς «μαύρα πρόβατα».

Ως εκ τούτου, και η δική του τέχνη θα είναι ανάλογη. Μια γριά γυναίκα γνωρίζει από κοντά τον «Μεγάλο Ηγέτη» και γίνεται η προσωποποίηση της ασιτοδοσίας τη στιγμή που είναι πνιγμένη σε τέλμα ασισιοδοσίας. Κάποιοι εργατέχνες πθουοί, αυτοσεδιάζοντας κατά τη διάρκεια των προβών τους, γελοίων μέχρι δακρύων υποκρινόμενοι

τους χαρούμενους. Ένας σταχανοβίτης κορικός, παρά το γεγονός ότι σπατάλησε όλη τη ζωή του για το κοινό καλό, μπαινει στο μάτι των κομματικών που ζουν σε ένα κτίριο που μοιάζει με κόκκινο-τοϊκό-μανιπάρι.

Τα διηγήματα γράφτηκαν από τα μέσα του '80 έως τις αρχές του '90 και διατρέχουν την περίοδο του μεγάλου λημού, αλλά και τον θάνατο του Κιμ Ιλ Σουγκ. Μέσες άκρες, η κατάσταση στη χώρα αυτή τη στιγμή δεν έχει διαφοροποιηθεί. Η καιπιέση και ο φόβος εξακολουθούν να εμφιλοχορούν στις καρδιές των ανθρώπων. Ο Μπαντί ζει ακόμη στη Β. Κορέα, αλλά είναι βέβαιο πως αν αποκαλυφθεί η ταυτότητά του θα καταδικαστεί σε θάνατο. Η κραυγή του, όμως, δεν γίνεται πλέον να χάσει την έντασή της. Η μετάφραση ανήκει στον Βασίλη Κιμούλη.